

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส.18 /2555

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการค้ำประกันราคาและการส่งมอบ
และธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย
หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ Basel III:
A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems
(Revised version: June 2011) ของ Basel Committee on Banking Supervision เพื่อให้
ธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนที่มีคุณภาพดีเพียงพอรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งใน
ภาวะปกติและภาวะวิกฤต และเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินโดยรวม ซึ่งรวมถึงการ
ปรับปรุงวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตของ
ธนาคารพาณิชย์ได้ดีขึ้น

ในประกาศฉบับนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงแนวทางการคำนวณ
สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรมที่การชำระราคาและการส่งมอบยังไม่เสร็จสิ้น เพื่อให้
สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในเรื่ององค์ประกอบของเงินกองทุนที่มีการปรับปรุงใหม่ โดยไม่ได้
เปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของแนวทางการคำนวณ

ธนาคารพาณิชย์จะต้องนับปริมาณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่คำนวณตามหลักเกณฑ์
ในประกาศฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Standardised
Approach (วิธี SA) หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์
เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) ขึ้นอยู่
กับวิธีที่ธนาคารพาณิชย์เลือกใช้ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 มาตรา 30 และ มาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 33 มาตรา 36 มาตรา 39
มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์

ผนสป10-งท300๐5-255511๐๘

งท 300 วันที่ 8 พ.ย. 2555

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิมนัดชำระราคาและการส่งมอบและธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) และให้ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกธนาคาร

4. ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 93/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิมนัดชำระราคาและการส่งมอบ และธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“ธุรกรรม DvP” หมายความว่า ธุรกรรมที่มีการชำระราคาและการส่งมอบผ่านระบบ Delivery versus payment system (DvP)¹ ซึ่งระบบนี้กำหนดให้การส่งมอบหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign exchange instrument)² หรือสินค้าโภคภัณฑ์ และการชำระราคาเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันเท่านั้น

“ธุรกรรม Non-DvP” หมายความว่า ธุรกรรมที่มีการชำระราคาและการส่งมอบในลักษณะ Non-delivery versus payment (Non-DvP) ซึ่งการส่งมอบหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน หรือสินค้าโภคภัณฑ์ และการชำระราคาอาจเกิดขึ้นในเวลาที่แตกต่างกัน เช่น การกำหนดให้คู่สัญญาชำระราคาก่อนได้รับหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน หรือสินค้าโภคภัณฑ์ หรือการกำหนดให้คู่สัญญาส่งมอบหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน หรือสินค้าโภคภัณฑ์ ก่อนได้รับการชำระราคา (Free-delivery)

“Positive current exposure: PCE” หมายความว่า ส่วนต่างของมูลค่าธุรกรรมที่ได้ตกลงไว้เพื่อชำระราคาและส่งมอบกับมูลค่าตลาดในปัจจุบัน

5.2 หลักการ

เพื่อส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีการบริหารความเสี่ยงที่ดีและตระหนักถึงความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน และสินค้าโภคภัณฑ์ ตั้งแต่วันเริ่มทำสัญญา (Trade date) โดยสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์พัฒนา

¹ ในที่นี้ ให้รวมถึงการชำระราคาและการส่งมอบผ่านระบบ Payment versus payment (PvP)

² ยกตัวอย่างเช่น เงินตราสกุลต่างประเทศ

ให้มีกระบวนการติดตามการผิวนัดชำระราคาหรือการส่งมอบของธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน และสินค้าโภคภัณฑ์ ตั้งแต่วันแรกที่มีการผิวนัดชำระราคาหรือผิวนัดส่งมอบ อีกทั้งมีเงินกองทุนขึ้นตำรองรับความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับการซื้อขายดังกล่าวที่มีการผิวนัดชำระราคาหรือส่งมอบ รวมทั้งธุรกรรมที่มีการชำระราคาและการส่งมอบแบบ Non-DvP

การชำระราคาและการส่งมอบแบ่งเป็นสองประเภทหลัก ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาแตกต่างกัน ดังนี้

(1) ธุรกรรม DvP: เป็นธุรกรรมที่ทำผ่านระบบ DvP ซึ่งมีการชำระราคาและการส่งมอบเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ดังนั้น หากมีการผิวนัดชำระราคาหรือการส่งมอบของหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน หรือสินค้าโภคภัณฑ์ ธนาคารพาณิชย์จะมีความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาจากการชำระราคาและการส่งมอบยังไม่เสร็จสิ้นเท่ากับส่วนต่างของมูลค่าธุรกรรมที่ได้ตกลงไว้เพื่อชำระราคาและส่งมอบกับมูลค่าตลาดในปัจจุบัน (Positive current exposure: PCE)

(2) ธุรกรรม Non-DvP: เป็นธุรกรรมที่ไม่ได้ทำผ่านระบบ DvP ซึ่งการชำระราคาและการส่งมอบไม่ได้เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จะมีความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาจากมูลค่าเต็มจำนวนของเงินสด หลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน หรือสินค้าโภคภัณฑ์ ที่ได้ส่งมอบไปแล้ว

ประกาศฉบับนี้ครอบคลุมการทำธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยน และสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งมีความเสี่ยงด้านเครดิตจากการชำระราคาหรือการส่งมอบ ทั้งธุรกรรมที่ทำกับสำนักหักบัญชีที่มีการประเมินมูลค่ายุติธรรม (Mark to market) และชำระ Variation margin ทุกวัน³ และธุรกรรมที่ไม่ได้ทำผ่านสำนักหักบัญชี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงธุรกรรม Repo-style transaction⁴ เนื่องจากธุรกรรมนี้มีลักษณะคล้ายกับธุรกรรมการให้สินเชื่อ ซึ่งไม่มีการโอนสินทรัพย์ออกจากบัญชีของธนาคารพาณิชย์

ทั้งนี้ ในกรณีที่ระบบการชำระราคาและการส่งมอบ หรือระบบหักบัญชีล้มเหลวทั้งระบบ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณาผ่อนผันการดำรงเงินกองทุนขึ้นต่ำสำหรับการไม่มีการชำระราคาและการส่งมอบและธุรกรรม Non-DvP จนกระทั่งเหตุการณ์จะกลับสู่ภาวะปกติ

5.3 หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรม DvP และธุรกรรม Non-DvP โดยนับปริมาณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Standardised Approach (วิธี SA) หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ

³ ธุรกรรมดังกล่าวอาจมีความเสี่ยงจากธุรกรรมที่มีการชำระราคาและการส่งมอบที่ยังไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (Mismatched trade) เช่น การชำระราคาหรือการส่งมอบล่าช้า เป็นต้น

⁴ ทั้งนี้ Repo-style transaction หมายถึง ธุรกรรม Repo ธุรกรรม Reverse-Repo และธุรกรรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ธุรกรรม Securities Borrowing and Lending (SBL)

ธนาคารพาณิชย์โดยวิธี Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) ขึ้นอยู่กับวิธีที่ธนาคารพาณิชย์เลือกใช้ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต ดังนี้

5.3.1 ธุรกรรม DvP

ในกรณีที่การชำระราคาและการส่งมอบยังไม่เกิดขึ้นภายใน 5 วันทำการ ภายหลัง Settlement date ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิติดชำระราคาและการส่งมอบ เท่ากับผลคูณระหว่างค่า PCE กับน้ำหนักความเสี่ยงในตารางน้ำหนักความเสี่ยงสำหรับธุรกรรม DvP

ตารางน้ำหนักความเสี่ยงสำหรับธุรกรรม DvP

จำนวนวันทำการภายหลังวันชำระราคาหรือวันส่งมอบที่ได้ตกลงไว้	น้ำหนักความเสี่ยง (%)
ตั้งแต่ 5 ถึง 15 วัน	100
ตั้งแต่ 16 ถึง 30 วัน	625
ตั้งแต่ 31 ถึง 45 วัน	937.5
ตั้งแต่ 46 วันเป็นต้นไป	100/8.5% (หรือเท่ากับ 1176.5)

5.3.2 ธุรกรรม Non-DvP

(1) กรณีธนาคารพาณิชย์ส่งมอบขาแรก และการรับมอบขาที่สองยังไม่เกิดขึ้นภายในสิ้นวัน⁵ แต่ยังไม่ถึง 5 วันทำการนับจากวันที่ควรมีการชำระราคาหรือการส่งมอบขาที่สองตามที่ตกลงไว้

ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการให้สินเชื่อแก่คู่สัญญาที่ธนาคารพาณิชย์เลือกใช้ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ที่เลือกใช้วิธี SA นำมูลค่าที่จะได้รับตามสัญญามาเป็นยอดสินทรัพย์ สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่เลือกใช้วิธี IRBให้นำมูลค่าที่จะได้รับตามสัญญาเป็นค่า Exposure at default (EAD) เพื่อมาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตดังกล่าว ทั้งนี้ ในกรณีที่ธุรกรรม Non-DvP ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ ธนาคารพาณิชย์สามารถใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 100 แทนน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาหรือธุรกรรมตามที่วิธี SA หรือวิธี IRB กำหนดแล้วแต่กรณีได้ เพื่อไม่ให้ธนาคารพาณิชย์มีภาระในการพิจารณาความเสี่ยงด้านเครดิตมากเกินไป

อนึ่ง สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ใช้วิธี IRB กับธุรกรรม Non-DvP ดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถกำหนดค่า Probability of default (PD) สำหรับคู่สัญญาที่ธนาคารพาณิชย์ไม่มีฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking book)

⁵ ในกรณีที่การส่งมอบหรือการชำระราคาขาแรกและขาที่สองเกิดขึ้นในวันเดียวกันตาม Time zone ของสถานที่ที่มีการส่งมอบหรือชำระราคา ให้นับว่าการส่งมอบและการชำระราคาขาแรก และขาที่สองเกิดขึ้นในวันเดียวกัน

โดยอ้างอิงข้อมูลจาก Rating ภายนอก⁶ ได้ และสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ใช้วิธี Advanced IRB (AIRB) สามารถกำหนดค่า Loss given default (LGD) เท่ากับร้อยละ 45 ได้ ถ้าใช้ค่าดังกล่าวกับธุรกรรม Non-DvP ที่ธนาคารพาณิชย์เลือกใช้วิธี AIRB ทั้งพอร์ต เพื่อลดข้อจำกัดของธนาคารพาณิชย์ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี IRB กับธุรกรรม Non-DvP

(2) กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ส่งมอบขาดแรก และการรับมอบขาดที่สองยังไม่เกิดขึ้นภายใน 5 วันทำการ นับจากวันที่ควรมีการส่งมอบขาดที่สองตามที่ตกลงไว้

ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตจนกว่าจะได้รับมอบขาดที่สอง โดยให้นำผลรวมของมูลค่าที่ได้ส่งมอบไปแล้วทั้งหมดกับค่า PCE ไปคูณกับน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละของ 100 หาดด้วยร้อยละ 8.5 (100/8.5%) หรือเท่ากับร้อยละ 1176.5

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2555

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

⁶ ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้จำกัดให้ธนาคารพาณิชย์อ้างอิงข้อมูลจากสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions: ECAIs) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบเท่านั้น

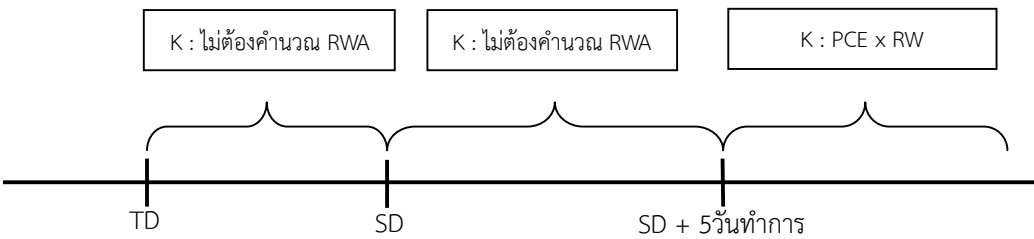
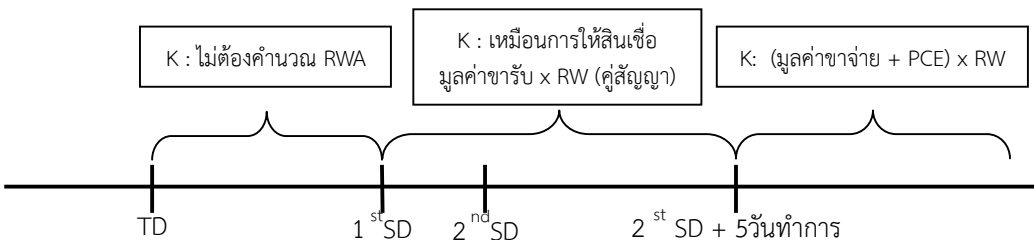
คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
ธุรกรรมที่เข้าข่ายต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศฉบับนี้ (ประกาศ Unsettled transaction)		
1	ธุรกรรมหรือฐานะ (Exposure) ดังต่อไปนี้เข้าข่ายประกาศ Unsettled transaction หรือไม่ 1.1 อนุพันธ์ทางการเงิน (Derivatives) 1.2 ธุรกรรมทันที (Spot) เช่น การซื้อขายตราสารหนี้ และการซื้อขายปริวรรตเงินตราต่างประเทศ 1.3 ดอกเบี้ยรับตามสัญญา Cross Currency Swaps 1.4 ดอกเบี้ยรับจากธุรกรรมเงินฝาก หรือ ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ 1.5 ธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) 1.6 ธุรกรรม Repo-style transaction	หลักการในการพิจารณาว่าธุรกรรมประเภทใดเข้าข่ายต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction คือ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนเงินกับสินค้า หรือ สินค้ากับสินค้าที่มีความเสี่ยงแตกต่างกัน โดยสินค้าได้แก่ หลักทรัพย์ (Securities) เงินตราต่างประเทศ (FX) และสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) ดังนั้น ธุรกรรมที่มีการส่งมอบหรือชำระราคาเพียงขาเดียว (One-way payment) จะไม่เข้าข่ายประกาศฉบับนี้ จากตัวอย่างธุรกรรมที่ยกมาขอตอบดังนี้ 1.1 อนุพันธ์ทางการเงินที่เข้าข่ายต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction ได้แก่ อนุพันธ์นอกตลาดที่การชำระราคาและการส่งมอบเป็นไปตามหลักการข้างต้น ดังนั้น ธุรกรรมที่มีการส่งมอบหรือชำระราคาเพียงขาเดียว (One-way payment) (เช่น ในกรณีของ Forward Rate Agreement (FRA) ซึ่งเป็นการจ่ายเฉพาะส่วนต่างของผลตอบแทนที่คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้ากับผลตอบแทนที่คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยตลาด ณ วัน Fixing day หรือกรณีของ Interest Rate Swaps) โดยไม่ว่าขาดังกล่าวเป็นเงินหรือสินค้า จะไม่เข้าข่ายประกาศ Unsettled transaction อย่างไรก็ตาม ธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดที่มีการส่งมอบหรือชำระราคาเพียงขาเดียวยังคงเข้าข่ายหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาตามปกติ (ประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์) 1.2 ธุรกรรมทันที (Spot) เข้าข่ายประกาศฉบับนี้หากเป็นไปตามหลักการข้างต้น 1.3 ดอกเบี้ยรับตามสัญญา Cross Currency Swaps เข้าข่ายประกาศฉบับนี้ เพราะมีการแลกเปลี่ยนเงินกับสินค้า (เงินตราต่างประเทศ) 1.4 ดอกเบี้ยรับจากธุรกรรมเงินฝาก หรือ ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ ไม่เข้าข่ายประกาศฉบับนี้เพราะไม่มีการแลกเปลี่ยนเงินกับสินค้า

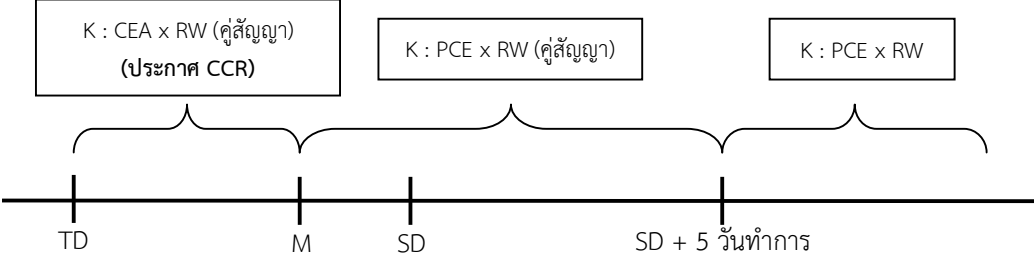
คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		1.5 ธุรกรรมซื้อขายสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) ไม่เข้าข่ายประกาศฉบับนี้ เนื่องจาก ปัจจุบัน ธพท. ไม่อนุญาตให้ ธพ. ลงทุนในสินค้าโภคภัณฑ์ เว้นแต่เป็นการทำสัญญาอนุพันธ์ด้านสินค้าโภคภัณฑ์ เฉพาะกรณีที่มีการชำระราคาและการส่งมอบแบบ Cash settlement ตามประกาศ ธพท. ว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ที่อ้างอิงตัวแปรด้านตลาด เท่านั้น 1.6 ธุรกรรม Repo-style transaction ไม่เข้าข่ายประกาศฉบับนี้ เนื่องจากเป็นธุรกรรมที่มีลักษณะเป็นการกู้ยืม ไม่ใช่การซื้อขาย ซึ่งปัจจุบัน ธพท. กำหนดให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA หรือ วิธี IRB
2	กรณีธุรกรรม เช่น การซื้อขาย FX ที่ลูกค้าไม่มาชำระราคา ซึ่ง ธพ. ได้ Mark to Market ธุรกรรมดังกล่าว แล้วบันทึกยอดลูกหนี้ เท่ากับยอด Positive current exposure (PCE) ที่เกิดขึ้น โดย ธพ. จะไม่มีการ Mark to Market ธุรกรรมต่อ แต่คิดดอกเบี้ยการ ผิณฑ์ชำระหนี้กับลูกค้ารายนี้แทน ถามว่าในกรณีดังกล่าว ธพ. ต้องปฏิบัติตามประกาศ Unsettled transaction อย่างไร	สำหรับธุรกรรม DvP และ Non-DvP ที่มีการผิณฑ์ชำระราคาเกิดขึ้น และ ธพ. ได้ดำเนินการเพื่อบุติธุรกรรมดังกล่าวแล้วตามนโยบายภายในที่ ธพ. กำหนด ให้ ธพ. ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามปกติ (ประกาศ ธพท. ว่าด้วยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA หรือวิธี IRB) โดยไม่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction อีก
หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต		
3	ธพ. จะต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตในช่วงวัน Trade date ถึงวัน Settlement date อย่างไร	ความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกิดขึ้นจากธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์จะมี 2 ความเสี่ยงหลัก คือ 1. <u>ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับสินทรัพย์ที่มีการซื้อขาย (Issuer risk)</u> ซึ่ง ธพ. ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดยวิธี SA และ วิธี IRB ตามปกติ 2. <u>ความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาจากการซื้อขายสินทรัพย์นั้น (Counterparty credit risk)</u> ซึ่ง ธพ. ต้องปฏิบัติตามรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1. ธุรกรรมทันที (Spot) ธพ. ไม่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาตามประกาศ Unsettled transaction ในช่วงวัน Trade date ถึงวันก่อน Settlement date ทั้งกรณีธุรกรรม DvP และธุรกรรม Non-DvP เนื่องจาก

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิदनชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		ธพท. เห็นว่าระยะเวลาระหว่าง Trade date และ Settlement date ไม่ห่างกันนัก จึงส่งผลให้ความแตกต่างด้านบวกระหว่างมูลค่าตามราคาตลาดกับมูลค่าตามสัญญา (ค่า Positive current exposure: PCE) ค่อนข้างต่ำ ส่วนการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา นับตั้งแต่วันที่ Settlement date เป็นต้นไปสำหรับธุรกรรม DvP และ Non-DvP ให้ ธพท. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในประกาศ Unsettled transaction ดังนี้ 1.1 กรณีธุรกรรม DvP 1.2 กรณีธุรกรรม Non-DvP (ธพท. เป็นผู้ส่งมอบขาแรก) หมายเหตุ K = การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต, TD = Trade date, SD = Settlement date, RWA = สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต (Risk-weighted asset), RW = น้ำหนักความเสี่ยง (Risk weight), PCE = ค่า Positive current exposure, ประกาศฯ = ประกาศ Unsettled transaction

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		2. ธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน 2.1 กรณีธุรกรรม DvP 2.1.1 ตั้งแต่ Trade date ถึงวัน Maturity / Exercise / Expiry date (วันที่กำหนดมูลค่าการชำระราคาและการส่งมอบ) คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาตามประกาศ ธพท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ โดยใช้มูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบดุล (Credit equivalent amount : CEA) คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา 2.1.2 ตั้งแต่ Maturity / Exercise / Expiry date จนถึงวัน Settlement date + 4 วันทำการ ให้ ธพท. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาเท่ากับค่า PCE คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงตามวิธี SA หรือวิธี IRB 2.1.3 ตั้งแต่ Settlement date + 5 วันทำการ เป็นต้นไป ให้ ธพท. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาตามประกาศ Unsettled transaction <u>ตัวอย่างกรณีธุรกรรม DvP ที่มี Maturity / Exercise / Expiry date เป็นคนละวันกับ Settlement date</u> หมายเหตุ M = Maturity / Exercise / Expiry date (วันที่กำหนดมูลค่าการชำระราคาและการส่งมอบ)

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		ประกาศ CCR = ประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา สำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ 2.2 กรณีธุรกรรม Non-DvP 2.2.1 ตั้งแต่ Trade date ถึงวัน Maturity / Exercise / Expiry date คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้าน เครดิตของคู่สัญญาตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของ คู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ โดยใช้มูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบดุล (Credit equivalent amount : CEA) คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา 2.2.2 ตั้งแต่ Maturity / Exercise / Expiry date จนถึงวันก่อน Settlement date ขาแรก (โดย ปกติจะเป็นวันเดียวกัน) ให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาเท่ากับค่า PCE คูณด้วย น้ำหนักความเสี่ยงตามวิธี SA หรือวิธี IRB 2.2.3 ตั้งแต่ Settlement date ขาแรกจนถึงวัน Settlement date ขาที่สอง + 4 วันทำการ ให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาโดยใช้มูลค่าเทียบเท่าเงินหรือหลักทรัพย์ที่จะได้รับ ตามประกาศ Unsettled transaction 2.2.4 ตั้งแต่ Settlement date ขาที่สอง + 5 วันทำการ เป็นต้นไป ให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์ เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาโดยใช้มูลค่าเทียบเท่าเงินหรือหลักทรัพย์ที่จะได้ส่งมอบไปแล้วบวกกับ ค่า PCE คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละของ 100/8.5% ตามประกาศ Unsettled transaction

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		ตัวอย่าง กรณีธุรกรรม Non-DvP (ธพ. เป็นผู้ส่งมอบขาแรก) ที่มี Maturity / Exercise / Expiry date เป็นคนละวันกับ Settlement date
4	สืบเนื่องจากการที่ ธปท. กำหนดให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยใช้ Trade date accounting ธพ. ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา (Counterparty credit risk) และสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ที่มีการซื้อขาย (Issuer risk) สำหรับธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างไร	ให้ ธพ. ปฏิบัติตามรายละเอียดในข้อ 3 ยกเว้น ในกรณีของธุรกรรม Non-DvP ในช่วง Settlement date ของขาแรก ถึงวันก่อน Settlement date ขาที่สอง + 5 หรือวันที่ได้รับหลักทรัพย์ แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ให้ ธพ. ที่เป็นผู้ซื้อหลักทรัพย์คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตเท่ากับยอดของหลักทรัพย์ที่ ธพ. จะได้รับ คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงที่สูงกว่าระหว่างน้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์ที่มีการซื้อขายและน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา เพื่อไม่ให้ ธพ. ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับทั้ง Issuer risk และ Counterparty credit risk บนยอดสินทรัพย์เดียวกัน เนื่องจาก Trade date accounting กำหนดให้ ธพ. ผู้ซื้อ ต้องบันทึกการรับหลักทรัพย์เข้ามาในงบดุลแม้ว่าจะยังไม่ได้รับหลักทรัพย์ดังกล่าวก็ตาม ในกรณีนี้ ให้ ธพ. รายงานฐานะดังกล่าวตามความเสี่ยงของหลักทรัพย์หรือคู่สัญญาที่มีน้ำหนักความเสี่ยงสูงกว่า สำหรับ ธพ. ผู้ขายหลักทรัพย์ เมื่อบันทึกการขายหลักทรัพย์ออกตั้งแต่วันที่ Trade date แล้วก็ให้หยุดการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ Issuer risk แต่ให้เริ่มคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ Counterparty credit risk ตามประกาศ Unsettled transaction

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
5	สำหรับการซื้อขายสินทรัพย์ในบัญชีเพื่อการธนาคาร ธพ. จะต้องคำนวณหาค่า PCE หรือไม่ และจะต้องดำรงเงินกองทุนอย่างไรในกรณีของธุรกรรม DvP และธุรกรรม Non-DvP	ธพ. จะต้องคำนวณหาค่า PCE และคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับการซื้อขายสินทรัพย์ในบัญชีเพื่อการธนาคารทั้งกรณีธุรกรรม DvP และ Non-DvP โดยพิจารณาตามแผนภาพแสดงแนวปฏิบัติในคำถามข้อที่ 3
6	ถ้าธนาคารทำธุรกรรม FX Spot กับลูกค้าและปิดความเสี่ยงกับธนาคาร ข. (Market Risk Exposure = 0) เมื่อครบกำหนดลูกค้าไม่มาส่งมอบ ธนาคารต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับทั้งความเสี่ยงด้านตลาดและความเสี่ยงจากการผิณฑ์ชำระการส่งมอบ ขอคำอธิบายเพิ่มเติม เพราะกรณีนี้จะทำให้ธนาคารต้องมีภาระดำรงเงินกองทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการที่ลูกค้าไม่มาส่งมอบมีผลกระทบทำให้ธนาคารต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับ Market Risk เพิ่มขึ้นโดยตรงอยู่แล้ว (จากเดิม Market Risk = 0)	เพื่อให้การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสอดคล้องกับความเสี่ยงอย่างครบถ้วน ธพ. ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับความเสี่ยงทั้งสองประเภท ดังนี้ 1. ความเสี่ยงด้านตลาดจากฐานะที่มีกับ ธพ. ข เนื่องจาก ธพ. มีโอกาสรับรู้การสูญเสียจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน 2. ความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญากับลูกค้าที่เกิดการผิณฑ์ชำระราคาหรือส่งมอบ ดังแผนภาพในคำถามข้อที่ 3 กรณีธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินที่มีการชำระหรือส่งมอบแบบ DvP หรือ Non-DvP
7	ธุรกรรมที่มีการส่งมอบหลักทรัพย์โดยได้รับชำระเป็นเช็ค Clearing จะถือเป็นรายการ DvP ได้หรือไม่ เนื่องจากเป็นแนวปฏิบัติ (Practice) ของตลาด และในกรณีที่ไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ บัญชีลูกหนัดังกล่าวจะต้องคิด RWA หรือไม่ หากเป็นธุรกรรม DvP และอยู่ในระหว่าง Grace Period 5 วัน	ธุรกรรมการส่งมอบหลักทรัพย์ที่มีการชำระหรือรับชำระราคาเป็นเช็คจะเข้าข่ายเป็น Non-DvP เสมอ โดยในกรณีที่ ธพ. ได้รับชำระราคาเป็นเช็ค ธพ. สามารถถือว่าการได้รับเช็คเป็นการได้รับชำระราคาจากคู่สัญญาได้ และไม่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตภายใต้ประกาศ Unsettled transaction ใดๆก็ตาม ธพ. จะต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1. ให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA หรือ IRB สำหรับฐานะที่เกิดขึ้นจากการบันทึกบัญชีรับเช็คที่ส่งจ่ายจากคู่สัญญา และ ธพ. <u>ยังไม่ทราบ</u> <u>ผลว่าเช็คดังกล่าวสามารถขึ้นเงินสดได้หรือไม่</u> ดังนี้ 1.1 กรณีเช็คที่จะเรียกเก็บได้ภายในวันทำการถัดไป ให้นำเป็นรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ และใช้น้ำหนักความเสี่ยงอย่างน้อยร้อยละ 20 หรือ 1.2 กรณีเช็คประเภทอื่นที่ไม่ได้มีลักษณะข้างต้น เช่น ใช้เวลา Clearing มากกว่า 1 วันทำการ ให้นำเป็นสินทรัพย์อื่นและใช้น้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 100

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		2. หากปรากฏว่าเช็สดังกล่าวไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ ให้ ธพ. ถือว่าไม่มีการชำระราคาเกิดขึ้น และให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction ตั้งแต่วันที่รู้ผลว่าเช็คไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ โดยให้นับวันที่เกิดการผิณฑ์ตั้งแต่วันที่ Settlement date ตามสัญญาเพื่อประกอบการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction ทั้งนี้ให้มีผลเฉพาะกรณีที่ เป็น “เช็คคืนไม่มีเงิน” เท่านั้น หากเรียกเก็บไม่ได้เนื่องจากสาเหตุอื่น เช่น ลายเซ็นไม่ถูกต้อง ยังให้ถือเสมือนว่ายังไม่ผิณฑ์ชำระราคา และให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA หรือ IRB ดังข้อ 1 จนกระทั่งรู้ผลการเรียกเก็บเงิน ทั้งนี้ ในกรณีที่ ธพ. ดำเนินการ Backdate ฐานะทางบัญชีเมื่อรับรู้ผลการ Clearing เช็ค และใช้ฐานะดังกล่าวในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตเพื่อรายงานแก่ ธปท. งบดุลของ ธพ. จะไม่ปรากฏฐานะเช็ครอ Clearing ทำให้ ธพ. ไม่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับฐานะเช็ครอ Clearing ตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น
8	ธนาคารเห็นว่าการรับชำระราคาด้วยเช็คจากบริษัทจัดการกองทุน ไม่ควรต้องดำรงเงินกองทุนสำหรับ Non-DvP transaction เพราะไม่มีความเสี่ยงจากการไม่ชำระราคาจากคู่ค้า เนื่องด้วยตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ มาตรา 126(5) หน้า 58 ซึ่งระบุข้อห้าม บลจ. ในการจัดการกองทุนรวม ว่า "กู้เงินในนามของกองทุนรวม หรือ ก่อภาระผูกพันใดๆ แก่ทรัพย์สินของกองทุนรวม เว้นแต่เป็นการผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด" ดังนั้น กองทุนจะไม่สามารถทำการกู้ยืมได้ และจะต้องมี Fund เพียงพอจึงจะซื้อพันธบัตรหรือตราสารทุนได้ หรือสรุปได้ว่า	ธุรกรรมลักษณะนี้ยังมีความเสี่ยงจากคู่สัญญาจึงถือว่าเป็นธุรกรรมที่เข้าข่ายประกาศ Unsettled transaction เช่นเดียวกัน ดังนั้นโปรดอ้างอิงคำตอบข้อ 7

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิदनชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
	1.การที่กองทุนจะชำระราคาเป็นเช็คจะต้องมีเงินเพียงพอกับมูลค่าที่จะซื้อพันธบัตรหรือตราสารทุน ดังนั้นจึงเสมือนไม่มีความเสี่ยงจากคู่สัญญาในการที่จะไม่ได้รับชำระราคา 2.การเปลี่ยนแปลงวิธีการรับชำระราคาจากบลจ. จะมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะกระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจและเสียเปรียบการแข่งขัน	
9	กรณีเป็นธุรกรรม DvP ตามที่ ธปท. สั่งให้ ธพ. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาเทียบกับส่วนต่างของมูลค่าธุรกรรมที่ได้ตกลงไว้เพื่อชำระราคาและส่งมอบกับมูลค่าตลาดในปัจจุบัน (Positive current exposure: PCE) นั้น 9.1 ในทางบัญชีจะบันทึกลูกหนี้ที่ผิदन (Failed trade) เต็มตามมูลค่าธุรกรรมที่ได้ตกลงไว้เพื่อชำระราคา หมายความว่า วิธีปฏิบัติทางบัญชีของ Failed trade ที่เป็นธุรกรรม DvP จะต้องมีการบันทึกบัญชี Mark to market (MTM) แยกบัญชีส่วนต่างจากการ MTM ออกด้วยเพื่อจะได้ใช้ยอดส่วนต่างมาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตถูกต้องหรือไม่ และจะต้องแยกบัญชีส่วนต่างด้านสินทรัพย์/ด้านหนี้สินด้วยถูกต้องหรือไม่ 9.2 ผลต่างจากการ MTM จะต้องบันทึกบัญชีเข้างบกำไรขาดทุนทันทีใช่หรือไม่ ทั้งที่เป็นเพียงค่าเสียโอกาส	9.1 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ Failed trade ขอให้ ธพ. ปฏิบัติตามประกาศ Unsettled transaction ส่วนการบันทึกบัญชีของธุรกรรมนั้น ให้ ธพ. พิจารณาปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง 9.2 ผลต่างจากการ MTM จะต้องบันทึกบัญชีเข้างบกำไรขาดทุนทันทีหรือไม่นั้น ขอให้ ธพ. พิจารณาปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้องเช่นกัน

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
10	กรณีซื้อหลักทรัพย์จากตลาด Primary market โดยได้ชำระค่าหลักทรัพย์เป็นขาแรก 10.1 หากธุรกรรมนี้เข้าเกณฑ์ Non-DvP ถามว่า จะมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดวันของธุรกรรมขาที่สองอย่างไร 10.2 หากเมื่อถึงวันครบกำหนดของธุรกรรมขาที่สอง และธนาคารไม่ได้รับมอบหุ้นจอง เนื่องจากผลการสุ่มเลือก (Random) จะถือว่าธุรกรรมดังกล่าวเป็น Failed Transaction หรือไม่ และถ้าเป็น ธนาคารจะต้องดำรงเงินกองทุนอย่างไร 10.3 ในกรณีที่เกิดการผิณฑ์ โดยธนาคารไม่ได้รับโอนหลักทรัพย์ (กรณีได้รับการจัดสรร) หรือไม่ได้รับเงินคืน (กรณีไม่ได้รับการจัดสรร) ธนาคารจะต้องดำรงเงินกองทุนอย่างไร	10.1 กรณีที่ธนาคารได้รับการสุ่มเลือกกว่าจะได้รับการจัดสรรหุ้น ธุรกรรมดังกล่าวจะเข้าข่าย Non-DvP เนื่องจากการชำระราคาและส่งมอบเกิดขึ้นต่างเวลา โดยวันของธุรกรรมขาที่สองคือวันที่กำหนดส่งมอบหลักทรัพย์ตามสัญญา 10.2 กรณีที่ธนาคารไม่ได้รับการจัดสรรหุ้น ธุรกรรมดังกล่าวจะไม่เข้าข่ายเป็นธุรกรรม Non-DvP และการไม่ได้รับจัดสรรหุ้นที่จองก็ไม่ถือว่าเป็น Failed transaction เนื่องจากไม่เกิดการชำระราคาค่าหลักทรัพย์เพื่อแลกกับหลักทรัพย์ 10.3 การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตให้นับผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter) เป็นคู่สัญญา และแบ่งการคำนวณเป็น 2 กรณี ดังนี้ ● กรณีที่ได้รับการจัดสรร แต่ธนาคารไม่ได้รับโอนหลักทรัพย์ ให้นับวันที่ประกาศว่าได้รับการจัดสรรหลักทรัพย์นี้เป็น Settlement date ขาแรก เนื่องจากเป็นวันที่ธุรกรรมการชำระราคาของธนาคารเริ่มขึ้น และนับวันที่ควรได้รับโอนหลักทรัพย์เป็น Settlement date ขาที่สอง อย่างไรก็ตาม เมื่อ ธพท. บันทึกบัญชีรับหลักทรัพย์ดังกล่าวเข้าบัญชีแล้วตามหลักเกณฑ์ของ Trade-date accounting (เช่น วันที่รัฐผลสุ่ม) ให้ ธพท. คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตั้งแต่ Settlement date ของขาแรก ถึงวันก่อน Settlement date ขาที่สอง + 5 หรือวันที่ได้รับหลักทรัพย์ แล้วแต่วันใดจะถึงก่อนเท่ากับยอดของหลักทรัพย์ที่ ธพท. จะได้รับ คุณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงที่สูงกว่าระหว่างน้ำหนักความเสี่ยงของผู้ออกหลักทรัพย์ และน้ำหนักความเสี่ยงของ Underwriter

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		กรณีไม่ได้รับการจัดสรร แต่ไม่ได้รับเงินค่างองคืน ให้คิดสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับเงินค่างองเสมือนเงินให้สินเชือต่อไป โดยใช้เกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามปกติ (ประกาศ SA หรือประกาศ IRB)
11	ธุรกรรม FX กรณี Time zone difference เช่น จ่าย THB รับ USD กว่าจะทราบว่าได้รับหรือไม่ต้องรอวันรุ่งขึ้นในขณะที่ THB จ่ายไปแล้วในวันนี้ ดังนั้นการให้รายงานนับแต่วันที่มีการส่งมอบหากแรกนั้นไม่สามารถทำได้ในกรณีนี้	สำหรับกรณี Nostro account ให้ ธพ. ผู้จ่าย THB นับว่าได้รับชำระเป็น USD ณ สิ้นวันดังกล่าว โดยในวันทำการถัดไป ให้ ธพ. ตรวจสอบการชำระ USD จากคู่สัญญา หากไม่ได้รับชำระให้กลับมาแก้ไขข้อมูลโดยถือว่าวันที่กำหนดให้คู่สัญญาต้องชำระ (วันทำการก่อนหน้า) เป็นวันผิณฑ์

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
12	ธุรกรรม FX Spot กรณีที่คู่ค้าส่งเงินผิดพลาด ปกติภายในไม่เกิน 5 วัน คู่ค้าก็จะนำส่งและย้อนวันที่ให้ถูกต้อง กรณีนี้จะผ่อนผันอย่างไร	ให้ปฏิบัติตามประกาศ Unsettled transaction โดยถ้าเป็นธุรกรรม DvP กรณีที่คู่ค้าส่งเงินผิดพลาดแต่ไม่เกิน 5 วันทำการก็ยังไม่ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรมดังกล่าว ถ้าเป็นธุรกรรม Non-DvP ที่ ธพ. ส่งมอบขาแรกแล้วก็ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตเสมือนเงินให้สินเชื่อ
13	ธุรกรรม FX ในกรณีที่ต้องคำนวณค่า PCE เพื่อดำรงเงินกองทุนตามประกาศ Unsettled transaction ให้ ธพ. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนใดเป็นมูลค่าตลาดในปัจจุบัน	ให้ ธพ. อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ระบุในประกาศ ธปท. ว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน หมวด 4 การแปลงค่าเงินสกุลต่างประเทศทุกสกุลให้เป็นสกุลเงินบาท
14	กรณีที่ธนาคารยังไม่ได้รับมอบหลักทรัพย์ตามสัญญาในการคำนวณมูลค่าความเสี่ยงนั้น ให้ใช้ราคาตามสัญญา หรือราคาตลาดของหลักทรัพย์ และต้องรายงานเป็นรายวันหรือไม่ เนื่องจากราคาตลาดอาจเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวัน	- ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตให้ใช้ราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ Unsettled transaction โดยถ้าเป็นธุรกรรม DvP ให้ใช้ค่า PCE แต่ถ้าเป็นธุรกรรม Non-DvP ให้ใช้มูลค่าตลาดของหลักทรัพย์ที่จะได้รับตามสัญญา (กรณี ธพ. ส่งมอบขาแรก และการรับมอบขาที่สองยังไม่เกิดขึ้นภายในสิ้นวัน) - ธพ. ควรมีระบบภายในเพื่อติดตามราคาหลักทรัพย์เป็นรายวัน และพิจารณาความเพียงพอของเงินกองทุนทุกสิ้นวัน อย่างไรก็ตาม สำหรับการรายงานฐานะที่เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน ธปท. กำหนดให้รายงานเป็นรายเดือน
15	<u>กรณี Non-DvP ที่มีการส่งมอบวันเดียวกัน</u> 1. กรณีที่ธุรกรรมถูกจัดว่าเป็น Non-DvP สืบเนื่องจากไม่มีระบบรองรับ แต่มี Settlement date ขาแรกและ Settlement date ขาที่สองเป็นวันเดียวกัน ซึ่งธนาคารจะไม่มีมีการจ่ายเงิน หรือ Deliver หลักทรัพย์ ให้กับ Counterparty หากไม่ได้รับหลักทรัพย์ หรือไม่ได้รับเงินจาก Counterparty ในกรณีดังกล่าว ถ้ามี Failed transaction เกิดขึ้น ธนาคารจะต้องดำรงเงินกองทุนหรือไม่ และหากต้องดำรงเงินกองทุนจะให้ธนาคารคำนวณอย่างไร เนื่องจากตัวธุรกรรมถูกจัดว่าเป็น Non-DvP แต่ Business	หากเมื่อถึง Settlement date ขาแรกแล้ว ยังไม่มีการส่งมอบขาแรก ให้ ธพ. และคู่สัญญาคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตและรายงานเสมือนเป็นธุรกรรม DvP เนื่องจากลักษณะของความเสี่ยงของธุรกรรมคล้ายกับความเสี่ยงของธุรกรรม DvP โดยให้คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์ DvP ไปจนกระทั่งมีการส่งมอบขาใดขาหนึ่ง จึงเริ่มใช้เกณฑ์ Non-DvP ทั้งนี้ ถ้ามีการชำระราคาหรือการส่งมอบหลักทรัพย์ตั้งแต่ Settlement date ขาที่สองตามสัญญา เป็นต้นไป ให้ ธพ. นับวันดังกล่าวเป็น Settlement date ขาที่สองตามประกาศ เพื่อนำไปใช้นับวันที่ ธพ. จะต้องนำยอดที่เกี่ยวข้องไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามเกณฑ์ Non-DvP ต่อไป

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
	practice มีลักษณะคล้ายกับ DvP 2. ขอให้ ธพท. เพิ่มเติมกรณีที่เป็นธุรกรรมที่มีการส่งมอบแบบ Non-DvP เนื่องจากในทางปฏิบัติธนาคารจะรอให้คู่สัญญาเป็นฝ่ายส่งมอบก่อน เมื่อคู่สัญญาไม่มีการส่งมอบ ธนาคารก็ไม่ได้มีการส่งมอบเงินให้กับคู่สัญญา ณ วัน Settlement เช่นกัน กรณีเช่นนี้จะให้คำนวณเงินกองทุนหรือไม่อย่างไร	* ในกรณีที่ไม่มี การตกลงวัน 2nd SD ใหม่
16	<u>กรณี Non-DvP ที่ส่งมอบคนละวันกัน</u> กรณีที่ธุรกรรมถูกจัดว่าเป็น Non-DvP โดย Settlement date ขาแรกและ Settlement date ขาที่สองเป็นคนละวันกัน ถ้าหากธนาคารใดธนาคารหนึ่งซึ่งเป็น 1st Leg payment หรือ Delivery แต่ไม่สามารถส่งมอบให้คู่สัญญา ณ Settlement date ขาแรกได้ ในกรณีดังกล่าว หากธนาคารเป็น 1st Leg จะต้องดำรงเงินกองทุนหรือไม่ และหากต้องดำรงเงินกองทุนจะให้ธนาคารคำนวณอย่างไร และ ในทางกลับกัน หากธนาคารเป็น 2nd Leg จะต้องดำรงเงินกองทุนหรือไม่ และหากต้องดำรงเงินกองทุนจะให้ธนาคารคำนวณอย่างไร	โปรดอ้างอิงคำตอบข้อ 15
17	<u>เฉพาะ ธพท. ที่ใช้วิธี IRB :</u> กรณี ธพท. ที่ใช้วิธี IRB ในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต และเลือกใช้วิธี SA กับพอร์ตสินทรัพย์บางประเภท จะมีแนวปฏิบัติในการนับสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับคู่สัญญาตามเกณฑ์ DvP และ Non-DvP ว่าเป็นสินทรัพย์เสี่ยงภายใต้วิธี SA หรือวิธี IRB	การกำหนดว่าเป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตโดยวิธี SA หรือวิธี IRB ขึ้นอยู่กับว่าฐานะดังกล่าวเป็นธุรกรรม DvP หรือ Non-DvP และคู่สัญญาอยู่ในหมวดสินทรัพย์ที่ใช้วิธี SA หรือวิธี IRB ดังนี้ <u>กรณีธุรกรรม DvP</u> ให้นับเป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่ใช้วิธี IRB หมวดสินทรัพย์อื่น เนื่องจากน้ำหนักความเสี่ยงของธุรกรรม DvP ไม่ขึ้นอยู่กับประเภทของคู่สัญญาแต่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ค้างชำระ

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
	อย่างไร	<u>กรณีธุรกรรม Non-DvP (ที่คำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตเสมือนให้สินเชื่อแก่คู่สัญญา)</u> - หากมีนัยสำคัญ ให้คำนึงถึงประเภทคู่สัญญา โดยให้ใช้วิธีคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับคู่สัญญาเช่นเดียวกับวิธีที่ ธพ. เลือกใช้สำหรับพอร์ตสินทรัพย์ประเภทเดียวกัน เช่น หาก ธพ. ก ใช้วิธี SA กับพอร์ตลูกหนี้ สง. และใช้วิธี IRB กับพอร์ตลูกหนี้ธุรกิจเอกชน ให้นำฐานะที่เกิดกับ สง. เป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตภายใต้วิธี SA และนำฐานะที่เกิดกับธุรกิจเอกชนเป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตภายใต้วิธี IRB - หากไม่มีนัยสำคัญ ให้นำเป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตที่ใช้วิธี IRB หมวดสินทรัพย์อื่น โดยไม่ต้องคำนึงถึงประเภทคู่สัญญา เนื่องจากให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100
18	กรณี ธพ. ซื้อขายหลักทรัพย์นอกตลาดที่ต้องมีนายทะเบียนผู้ดูแลผลประโยชน์ (Custodian) ทำหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดของธุรกรรมและทำการโอนหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ซื้อ หาก ธพ. เป็นผู้ซื้อได้บันทึกรับหุ้น ณ วันตกลงซื้อขาย (Trade Date) และส่งตราสารการโอนให้นายทะเบียนหุ้นทำการโอน ซึ่งตามปกติแล้วนายทะเบียนมักใช้เวลาไม่เกิน 10-15 วันหลังจากได้รับตราสารในการยืนยันการโอนหุ้นให้ผู้ซื้อ ในการนี้หากมีการผิณฑ์ชำระหรือส่งมอบหุ้น จะเข้าข่ายเป็นการผิณฑ์ตามประกาศฉบับนี้หรือไม่ และจะนับวันขาแรกและขาที่สองอย่างไร	ธุรกรรมซื้อขายมีลักษณะเป็น Non-DvP ตามประกาศ Unsettled transaction และ ธพ. ต้องคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศทั้งในกรณีที่เป็นผู้ซื้อและผู้ขาย โดยให้นำว่าธุรกรรมแต่ละขาเกิดขึ้น ณ วันที่มีการชำระค่าหลักทรัพย์และวันที่นายทะเบียนยืนยันว่าได้โอนหลักทรัพย์ให้กับผู้ซื้อแล้วแต่ว่าขาใดเกิดขึ้นก่อนหรือหลัง หากเป็นหุ้นที่ผู้ถือต้องมีใบสำคัญแสดงสิทธิ (Script) ให้นำว่าผู้ซื้อได้รับหุ้นเมื่อได้รับมอบใบสำคัญแสดงสิทธิจากนายทะเบียนแล้ว ทั้งนี้ หากมีการตกลงระยะเวลาขั้นต่ำของการชำระค่าหลักทรัพย์หรือการโอนหลักทรัพย์ และเมื่อสิ้นระยะเวลาดังกล่าวยังไม่มีการชำระราคาหรือการส่งมอบ ให้ ธพ. ใช้วันสุดท้ายของระยะเวลาดังกล่าวเป็น Settlement date ตามสัญญาของการชำระราคาหรือการส่งมอบแล้วแต่กรณี เพื่อคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศ Unsettled transaction ต่อไป
การรายงานข้อมูล		
19	ธพท. มีแนวทางในการรายงานข้อมูลการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศฉบับนี้ในแบบรายงานอย่างไร	1. <u>การรายงานการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรม DvP</u> ให้รายงานในชุดข้อมูล Credit Risk –SA (DS_CRS) ดังนี้ - CL_Credit Risk Item รหัส 446133: 9.16 ส่วนต่างของมูลค่าธุรกรรมกับมูลค่าตลาดปัจจุบัน (Positive Current Exposure) ของธุรกรรม DvP (กรณีวิธี SA)

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		- CL_Credit Risk Item รหัส 446140: 6.11 ส่วนต่างของมูลค่าธุรกรรมกับมูลค่าตลาดปัจจุบัน (Positive Current Exposure) ของธุรกรรม DvP (กรณีวิธี IRB) ทั้งนี้ ให้ ธพ. ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับศูนย์สำหรับฐานะตั้งแต่วัน SD ถึงวัน SD + 4 วันทำการ ยกเว้นการรายงานข้อมูลของธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน ตั้งแต่วัน SD ถึงวัน SD+4 วันทำการ ให้รายงานในชุดข้อมูล Credit Risk –SA (DS_CRS) และ Credit Risk –IRB (DS_CRI) แยกตามประเภทคู่สัญญา โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงตามคู่สัญญา (โปรดอ้างอิงหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตในคำตอบข้อ 3) 2. การรายงานการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรม Non-DvP แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้ 2.1 กรณีธนาคารส่งมอบขาแรก และการรับมอบขาที่สองยังไม่เกิดขึ้นภายในสิ้นวัน แต่ยังไม่ถึง 5 วันทำการนับจากวันที่ควรมีการชำระราคาหรือการส่งมอบขาที่สองตามที่ตกลงไว้ - กรณีไม่มีนัยสำคัญทั้งกรณีใช้วิธี SA หรือวิธี IRB ให้ใช้น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 100 ได้ และให้รายงานในชุดข้อมูล Credit Risk –SA (DS_CRS) ดังนี้ ○ CL_Credit Risk Item รหัส 446134: 9.17 มูลค่าที่จะได้รับตามสัญญาของธุรกรรม Non-DvP (กรณีวิธี SA) ○ CL_Credit Risk Item รหัส 446141: 6.12 มูลค่าที่จะได้รับตามสัญญาของธุรกรรม Non-DvP (กรณีวิธี IRB) - กรณีมีนัยสำคัญให้รายงานเสมือนเงินให้สินเชื่อ โดยให้รายงานใน Data set ชุด DS_CRS (กรณีวิธี SA) หรือ DS_CRI (กรณีวิธี IRB) โดยใช้ Credit risk type แยกตามประเภทของคู่สัญญา

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		2.2 กรณีที่ ธพ. ส่งมอบขาแรก และการรับมอบขาที่สองยังไม่เกิดขึ้นภายใน 5 วันทำการ นับจากวันที่ควรมีการส่งมอบขาที่สองตามที่ตกลงไว้สำหรับธุรกรรม Non-DvP ให้รายงานในชุดข้อมูล Credit Risk –SA (DS_CRS) * ดังนี้ - CL_Credit Risk Item รหัส 446046: 9.18 อื่น ๆ (กรณีวิธี SA) - CL_Credit Risk Item รหัส 446117: 6.13 อื่น ๆ (กรณีวิธี IRB) โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละของ 100/8.5% (โปรดอ้างอิงหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตในคำตอบข้อ 3)
20	ธพ. จะต้องรายงานฐานะที่เกิดจากธุรกรรม DvP หรือธุรกรรม Non-DvP ระหว่างวัน Trade date (TD) ถึงวันก่อน Settlement date (SD) หรือกรณีฐานะที่เกิดจากธุรกรรม Non-DvP ระหว่างวัน TD จนถึง SD ขาแรก อย่างไร	1. การรายงานข้อมูลกรณีธุรกรรมทันที (Spot) ธพ. ไม่ต้องรายงานฐานะที่เกิดขึ้นจากธุรกรรม DvP และ Non-DvP ตั้งแต่วัน TD จนถึงวันก่อน SD (หรือก่อน SD ขาแรกสำหรับกรณีธุรกรรม Non-DvP) 2. การรายงานข้อมูลกรณีธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน 2.1 การรายงานข้อมูลในช่วงวัน TD ถึงวัน Maturity / Exercise / Expiry date ธพ. ต้องรายงานข้อมูลในส่วนของธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินตามตารางประเภทของคู่สัญญา ซึ่งคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงตามประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ 2.2 การรายงานข้อมูลในช่วงวัน Maturity / Exercise / Expiry date ถึงวันก่อน SD (หรือวัน SD ขาแรกสำหรับธุรกรรม Non-DvP) ให้ ธพ. รายงานฐานะที่เกิดขึ้นจากธุรกรรม DvP และ Non-DvP ตั้งแต่วัน Maturity / Exercise / Expiry date ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน จนถึงวันก่อน SD (หรือก่อน SD ขาแรกสำหรับกรณี

* เนื่องจาก ธปท. จะปรับปรุงแบบรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ ธพ. เริ่มรายงานข้อมูลผ่านทางระบบ DMS ที่ได้ปรับปรุงตามหลักเกณฑ์ใหม่ได้ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นไป ดังนั้น ในปี 2556 จึงขอให้ ธพ. รายงานข้อมูลดังกล่าวตามแนวทางที่กำหนดในคำถาม-คำตอบนี้ในแบบรายงานข้อมูลชุดเดิมไปก่อน

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		ธุรกรรม Non-DvP) เท่ากับยอด PCE คูณด้วยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา ในส่วนของรายการสินทรัพย์ในงบดุล (On-balance sheet)
การบันทึกบัญชี การจัดชั้นและกันเงินสำรอง และการนับ Single lending limit (SLL)		
21	ธพ. จะต้องบันทึกบัญชี จัดชั้นและกันเงินสำรอง หรือนับ Single lending limit สำหรับฐานะที่เกิดจากประกาศ Unsettled transaction อย่างไร	การบันทึกบัญชี 1. ธุรกรรม DvP และธุรกรรม Non-DvP กรณีการซื้อขายหลักทรัพย์ ในส่วนของการบันทึกบัญชีและการวัดมูลค่าหลักทรัพย์ ให้ ธพ. ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี สำหรับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งกำหนดให้รับรู้รายการซื้อขายหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ Trade Date นั้น - ให้ผู้ซื้อหลักทรัพย์รับรู้มูลค่าหลักทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่วัดมูลค่า ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ตั้งแต่วันที่ Trade Date จนถึงวันที่ Credit ตราสารดังกล่าวออกจากบัญชีของตน - ให้ผู้ขายหลักทรัพย์ซึ่งได้มีการตัดรายการหลักทรัพย์ออกจากบัญชีตั้งแต่วันที่ Trade date ด้วยมูลค่ายุติธรรมตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ให้รับรู้รายการหลักทรัพย์นั้นตั้งแต่วันที่ต้องรับหลักทรัพย์กลับเข้ามาในบัญชีของตน (หาก ธพ. ใช้ settlement date accounting ต้องมีการปรับรายการเสมือนใช้ trade date accounting ในการคำนวณเงินกองทุน) การจัดชั้นกันสำรอง 1. ธุรกรรม DvP - ไม่ต้องจัดชั้นและกันสำรองสำหรับ Counterparty Risk เพราะยังไม่มีชำระราคา หรือส่งมอบหลักทรัพย์ หรือเงินตราต่างประเทศทั้ง 2 ฝ่าย

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธพท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		2. ธุรกรรม Non-DvP - ให้ ธพท. จัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่ ธพท. ได้บันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน การนับ Single Lending Limit (SLL) 1. ธุรกรรม DvP ผู้ซื้อหลักทรัพย์หรือเงินตราต่างประเทศ - <u>Counterparty Risk</u> : ไม่นับ SLL สำหรับ Counterparty Risk - <u>Issuer Risk</u> : กรณีการซื้อหลักทรัพย์ให้นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วัน Trade Date เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ที่บันทึกบัญชีรับเข้ามาตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL จนถึงวันที่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ Credit ตราสารดังกล่าวออกจากบัญชีของตน ผู้ขายหลักทรัพย์หรือเงินตราต่างประเทศ - <u>Counterparty Risk</u> : ไม่นับ SLL สำหรับ Counterparty Risk - <u>Issuer Risk</u> : กรณีการขายหลักทรัพย์ไม่นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วัน Trade Date เนื่องจาก Credit หลักทรัพย์ออกจากบัญชีของตนตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) อีกครั้งเมื่อต้องรับหลักทรัพย์กลับเข้ามาในบัญชีของตน 2. ธุรกรรม Non-DvP 2.1 กรณี 1st Leg เป็นการจ่ายเงิน ผู้จ่ายเงิน - <u>Counterparty Risk</u> : นับ SLL กับผู้รับเงินตั้งแต่วัน Settlement Date ขาแรกเท่ากับจำนวนเงินที่จ่ายออกไป และให้นับ SLL จนถึงวันที่ Unwind การชำระราคา หรือวันที่ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเงินตราต่างประเทศดังกล่าวและ Credit ผู้รับเงินออกจากบัญชีลูกหนี้

คำถาม-คำตอบ สำหรับประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบ
และสำหรับธุรกรรม Non-delivery versus payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์

ที่	คำถาม	แนวคำตอบ
		- <u>Issuer Risk</u> : กรณีการซื้อหลักทรัพย์ให้นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วันที่ Trade Date เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ที่บันทึกบัญชีรับเข้ามาตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL จนถึงวันที่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ Credit ตราสารดังกล่าวออกจากบัญชีของตน ผู้รับเงิน - <u>Counterparty Risk</u> : ไม่นับ SLL สำหรับ Counterparty Risk - <u>Issuer Risk</u> : ไม่นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วันที่ Trade Date เนื่องจาก Credit หลักทรัพย์ออกจากบัญชีของตนตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) อีกครั้งเมื่อต้องรับหลักทรัพย์กลับเข้ามาในบัญชีของตน 2.2 กรณี 1st Leg เป็นการส่งมอบหลักทรัพย์ ผู้ส่งมอบหลักทรัพย์ - <u>Counterparty Risk</u> : นับ SLL กับผู้รับหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ Settlement Date ขาแรกเท่ากับมูลค่าหลักทรัพย์ที่ส่งมอบ และให้นับ SLL จนถึงวันที่ Unwind การชำระราคา หรือวันที่ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเงินตราต่างประเทศดังกล่าวและ Credit ผู้รับหลักทรัพย์ออกจากบัญชีลูกหนี้ - <u>Issuer Risk</u> : กรณีการขายหลักทรัพย์ไม่นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วันที่ Trade Date เนื่องจาก Credit หลักทรัพย์ออกจากบัญชีของตนตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) อีกครั้งเมื่อต้องรับหลักทรัพย์กลับเข้ามาในบัญชีของตน ผู้รับหลักทรัพย์ - <u>Counterparty Risk</u> : ไม่นับ SLL สำหรับ Counterparty Risk - <u>Issuer Risk</u> : นับ SLL กับผู้ออกตราสาร (Issuer) ตั้งแต่วันที่ Trade Date เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ที่บันทึกบัญชีรับเข้ามาตามเกณฑ์สิทธิ และให้นับ SLL จนถึงวันที่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ Credit ตราสารดังกล่าวออกจากบัญชีของตน